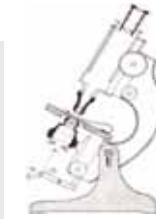

στο μικροσκόπιο...

Ανθρωπιστές στους λαθρομετανάστες, σκληροί στη λαθρομετανάστευση

Tou Xaridhmos Tsoouka*

Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα σύνθετο, αλλά οι κυρίαρχες γλώσσες περιγραφής του απλοϊκές. Από τη μια μεριά είναι οι επαγγελματίες εθνοκάπηλοι, από την άλλη οι αφελείς διεθνιστές. Και στη μέση, οι χρονίως αμήχανοι κυβερνήτες (τωρινοί και μελλοντικοί).

Η διαχείριση της παράνομης μετανάστευσης μπορεί να ήλθε συγκυριακά στην επικαιρότητα, αλλά είναι ένα πρόβλημα με ζωή τουλάχιστον 20 ετών. Ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι ότι πρόκειται για ένα πρόβλημα που έρχεται από το παγκοσμιοποιημένο μέλλον. Τι κάνουμε; Πώς το αντιμετωπίζουμε;

Η λαϊκιστική δεξιά και η παπανδρεϊκή κεντροαριστερά (!) μας καλούν να επιδείξουμε «μηδενική ανοχή» στη λαθρομετανάστευση. Πρόκειται για περίεργο σύνθημα από τη στιγμή που, από το 1998 και μετά, η Ελλάδα έχει νομιμοποιήσει περίπου 700.000 παράνομους μετανάστες. Το σύνθημα της «μηδενικής ανοχής» είναι τόσο ρεαλιστικό, όσο η προτροπή των θρησκόληπτων να απέχουν οι νέοι από το σεξ για να μην μεταδίδεται το έιτζ! Λίγος πραγματισμός δεν βλάπτει!

Η λαθρομετανάστευση μάς φέρνει αντιμέτωπους με τις προκαταλήψεις μας. Για τη σύγχρονη εκδοχή της εθνικοφροσύνης δοκιμάζεται η φυλετική και πολιτισμική μας καθαρότητα. Η «ελληνική κοινωνία», λένε, «δεν έχει ερωτηθεί αν θέλει να είναι πολυπολιτισμική», λες και η «πολυπολιτισμικότητα» είναι ίδιότητα την οποία αποκτά μια κοινωνία κατόπιν αιτήσεως, κι όχι κάτι που προκύπτει. Δεν μας ρώτησαν οι πρώτοι Αλβανοί λαθρομετανάστες αν τους θέλουμε, μας ήρθαν. Γίναμε «πολυπολιτισμικοί» γιατί έτσι το έφεραν οι γεωπολιτικές εξελίξεις, όχι γιατί το επιλέξαμε. Σπά-

νια διαλέγουμε τα «προβλήματά» μας, εκείνα μας επιλέγουν.

Για την ιδεοληπτική αριστερά δοκιμάζεται η αφηρημένη διεθνιστική μας αλληλεγγύη. Η πολιτική ορθότητα είναι η «μάντρα» της αριστεράς: αποφεύγει εμμόνως τον όρο «λαθρομετανάστευση», κι όταν αναγκάζεται να μιλήσει για παράνομους μετανάστες θέτει τον χαρακτηρισμό «παράνομους» σε εισαγωγικά! Νομίζουν ότι με τη γλωσσική μηχανική θα αλλάξουν την πραγματικότητα. Προτιμούν να μιλούν ουδέτερα για «μεταναστευτικές ροές», λες και περιγράφουν φυσικές διαδικασίες. Αν η λαϊκιστική δεξιά φορτίζει εξόχως αρνητικά το φαινόμενο, η ιδεοληπτική αριστερά το αποφορτίζει εντελώς. Και οι δύο αρνούνται την κοινή εμπειρία του απλού πολίτη.

Ο πολίτης βλέπει την οικονομική χρησιμότητα των μεταναστών (κάτι που επιβεβαιώνεται και από πληθώρα μελετών) και ξέρει ότι οι περισσότεροι νόμιμοι σήμερα μετανάστες ήταν κάποτε παράνομοι. Συγχρόνως όμως ανησυχεί. Βιώνει συχνά τη μετανάστευση σαν εισβολή. Ο συστηματικός συγχρωτισμός του με λαθρομετανάστες - με ανθρώπους αρκετά διαφορετικούς από

αυτόν, ενδεείς, και χωρίς, εκ πρώτης όψεως, «προβλέψιμη» συμπεριφορά-, μεταβάλλει την καθημερινότητά του. Η συνοικιακή ζωή παύει να είναι απρόσκοπη, το άρρητο αξιακό υπόστρωμα και οι αυτονόητες συνήθειες που συνέχουν την κοινωνική συμπεριφορά δεν είναι δεδομένες, οι πεπερασμένοι δημόσιοι πόροι (για τους οποίους έχει πληρώσει με τους φόρους του) διεκδικούνται και από άγνωστους «άλλους» με τους οποίους δεν μοιράζεται το αίσθημα του συναντήκειν. Αν ο απλός πολίτης φαίνεται συντηρητικός είναι επειδή αναπόφευκτα είναι - συντηρεί τον τρόπο ζωής του. Αυτόν τον ανθρωπολογικό συντηρητισμό εκμεταλλεύονται οι ακροδεξιοί λαϊκιστές και αρνούνται οι ιδεοληπτικοί αριστεροί.

Η παράνομη μετανάστευση απαιτεί και ανθρωπισμό και σκληρές επιλογές. Οι λαθρομετανάστες είναι άνθρωποι κατατρεγμένοι που έχουν ανάγκη την ευσπλαχνία μας. Η ανθρωπιά μας δοκιμάζεται όταν το βλέμμα μας συναντά το βλέμμα του αδύναμου «άλλου». Το ανθρωπιστικό πνεύμα εκφράζει υπέροχα ο πατήρ Προκόπιος, εφημέριος στον ομώνυμο Ιερό Ναό του Αγίου Παντελεήμονα: «[...] δεν μπορώ να

φερθώ διαφορετικά, έτσι δίδασκε ο Χριστός. Για μένα δεν είναι ξένοι, είναι άνθρωποι». Για πολλούς ενορίτες του, όμως, το αντίθετο ισχύει: οι λαθρομετανάστες πρώτα είναι ξένοι και μετά άνθρωποι. Η ανθρωπιστική στάση από μόνη της δεν λύνει το πρόβλημα. Χρειάζεται κράτος σοβαρό, να συνθέσει τις διαφορετικές απόψεις. Δυστυχώς δεν το έχουμε.

Αν το είχαμε, θα διαθέταμε διαρκώς βελτιούμενες δημόσιες πολιτικές σε ό,τι αφορά την καταστολή της λαθρομετανάστευσης (έλεγχος συνόρων, δίωξη δουλεμπόρων, πίεση σε χώρες ανεκτικές στη λαθρομετανάστευση), στην πολιτισμένη διαχείριση των παράνομων μεταναστών που βρίσκονται στην Ελλάδα (καταγραφή, επεξεργασία αιτήσεων για πολιτικό άσυλο, οργανωμένοι χώροι προσωρινής φιλοξενίας, απελάσεις), στην ένταξη των νόμιμων μεταναστών στον κοινωνικό ιστό, στην επιλεκτική προσέλκυση μεταναστών ανάλογα με τις οικονομικές ανάγκες μας.

Τα έθνη-κράτη δεν είναι ανθρωπιστικές οργανώσεις, μεριμνούν πρωτίστως για τα συμφέροντα των πολιτών που συγκροτούν το έθνος. Τα δημοκρατικά έθνη-κράτη, όμως, ερείδονται σε ένα ανθρωπιστικό φαντασιακό, γεγονός που τα υποχρεώνει να βλέπουν τον «ξένο» ως εν δυνάμει πολίτη και τις κοινές αξίες αενάως αναθεωρούμενες. Ο ρεαλιστικός ανθρωπισμός είναι η ενδεικνυόμενη λύση (ανθρωπιστές στους λαθρομετανάστες, σκληροί στη λαθρομετανάστευση) αλλά, για να υλοποιηθεί, χρειάζεται μια κοινωνία με αυτοπεποίθηση, μια ακμαία οικονομία, κι ένα οργανωμένο κράτος. Δεν έχουμε τίποτα.

* Ο κ. Χαρίδημος Κ. Τσούκας είναι καθηγητής στο ALBA και στο University of Warwick (htsoukas@alba.edu.gr).

HARRY'S KITCHEN

Σχεδιαστές και κατασκευαστές πολυτελών κουζινών στα μέτρα σας με πολλά χρόνια πείρα

Διευθυντής: Harry Hatzigeorgiou 0438 802 216

OFFICE AND SHOWROOM - (Στη νέα μας διεύθυνση) Unit 5/48 cnr Elizabeth & Sharp St., Campsie

Tel: (02) 8084 6932

H.H. KITCHEN

Fax: (02) 8065 1312

14543